01/12/2019

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο τίμησε τον ιδρυτή του Άγιο Ανδρέα

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Σε πανηγυρική ατμόσφαιρα το Οικουμενικό Πατριαρχείο τίμησε τη μνήμη του ιδρυτού του, Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου. Χθες, Σάββατο, 30 Νοεμβρίου, τελέστηκε Πατριαρχικό Συλλείτουργο προεξάρχοντος του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, συμπαραστατουμένου από τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας Θεόδωρο Β’ , με την συμμετοχήτων Ιεραρχών Κρήτης Ειρηναίου, Ανέων Μακαρίου, Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασιλείου, εκ προσώπου της Εκκλησία της Κύπρου, Λαοδικείας Θεοδωρήτου, Γουινέας Γεωργίου, εκ του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Βελγίου Αθηναγόρα, Κυδωνίας και Αποκορώνου Δαμασκηνού, Κώου και Νισύρου Ναθαναήλ, Ζακύνθου Διονυσίου, εκ της Εκκλησίας της Ελλάδος, Κυδωνιών Αθηναγόρου, Νέας Ζηλανδίας Μύρωνος, και Τσερνίγιβ και Νίζνας Ευστρατίου, εκ προσώπου της Εκκλησίας της Ουκρανίας.

Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος χειροτόνησε στο βαθμό του διακόνου τον υποδιάκονο Βασίλειο

Γρηγοριάδη, υιο ιερέως της Κωνσταντινουπόλεως, δίνοντας του το όνομα Βαρνάβας.

Κατά την Θεία Λειτουργία παρέστη αντιπροσωπεία της Εκκλησίας της Ρώμης υπό τον Καρδινάλιο Κουρτ Κοχ, Πρόεδρο του Ποντιφικού Συμβουλίου για την Χριστιανική Ενότητα.

Συμπροσευχήθηκαν Ιεράρχες του Θρόνου, ο Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος Νεκτάριος, Επίτροπος του Παναγίου Τάφου στην Πόλη, ο Μητροπολίτης Δωδώνης Χρυσόστομος, ο Μητροπολίτης Λούτσκ και Βολίν Μιχαήλ, από την Ουκρανία, Κληρικοί, Μοναχοί και Μοναχές από την Πόλη και την Ελλάδα.

Επίσης, παρέστησαν, ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας κ. Αντώνιος Διαματάρης, εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυβερνήσεως, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών της Ουκρανίας κ. Vasyl Bodnar, εκπρόσωπος του Προέδρου της χώρας, ο βουλευτής κ.Ιωάννης Αμανατίδης, εκπρόσωπος του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως της Ελλάδος,εκπρόσωποι χριστιανικών κοινοτήτων της Πόλεως, Άρχοντες Οφφικιάλιοι της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας,ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Διπλωματίας, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων, του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος, Κωστής Αλεξανδρής,η Πρέσβης Ελένη Βακάλη, Αναπληρώτρια επί κεφαλής στην Πρεσβεία της Ελλάδος στην Άγκυρα, η Γενική Πρόξενος της Ελλάδος στην Πόλη Γεωργία Σουλτανοπούλου, διπλωμάτες πολλών άλλων ξένων κρατών διαπιστευμένοι στην Τουρκία, βουλευτές και στελέχη της ελληνικής Αντιπροσωπείας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, καθηγητές και μαθητές Ομογενειακών Σχολείων της Πόλης, και πλήθος πιστών από την Πόλη, αλλά και από την Ελλάδα και άλλες χώρες του εξωτερικού.

Τον θείο λόγο κήρυξε ο Μητροπολίτης Γορτύνης και Αρκαδίας Μακάριος.

Μετά την απόλυση ο Οικουμενικός Πατριάρχης προσφώνησε την επίσημη Αντιπροσωπεία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, επισημαίνοντας ότι η παρουσία της στο Φανάρι, με την ευκαιρία της εορτής της μνήμης του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου, Ιδρυτού της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, στο πλαίσιο της καθιερωμένης παραδόσεως της ανταλλαγής αντιπροσωπειών κατά τις Θρονικές εορτές των δύο Εκκλησιών, “μαρτυρεί τον σύνδεσμον της ειρήνης και της αγάπης, τον τηρούντα ημάς εν τη ενότητι του Πνεύματος (πρβλ. Εφεσ. δ΄, 3), και αποτελεί σύμβολον της ολοθύμου κοινής επιθυμίας μας διά την αποκατάστασιν πλήρους κοινωνίας μεταξύ των αδελφών Εκκλησιών μας”.

“Ως είχεν ορθώς παρατηρήσει ο εκ των πρωτεργατών της καθιερώσεως του

ωραίου τούτου εθίμου του συνεορτασμού της μνήμης των Αποστόλων Ανδρέου και Πέτρου, των αυταδέλφων και ιδρυτών των Εκκλησιών ημών, μακαριστός Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μελίτων, τούτο δεν είναι «μία στατική πράξις επαναλήψεως, αλλά μία εκάστοτε νέα καταβολή, μία δυναμική πρόοδος και εμβάθυνσις εις το προοδευτικώς προς το έσχατον βαίνον μυστήριον της Εκκλησίας», μία ευλογημένη συνάντησις, η οποία «συμπληρώνει και φωτίζει και τον θεολογικόν διάλογον και όλας τας άλλας εκδηλώσεις των αδελφικών μας σχέσεων», αναδεικνύουσα «την θείαν διάστασιν του όλου εγχειρήματος διά την ενότητα» [Χαλκηδόνια (Αθήναι, 1999), 435]”.

Ο Παναγιώτατος υπενθύμισε τους λόγους του μακαριστού Γεωργίου Φλωρόφσκυ, ενός από τους πλέον σημαντικούς Θεολόγους του 20ου αιώνα, που φέτος συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από την κοίμησή του, επέτειο την οποία τίμησε το Οικουμενικό Πατριαρχείο με τη διοργάνωση διεθνούς θεολογικού συνεδρίου στην Πόλη, και ο οποίος είχε πει ότι “όλοι οι Χριστιανοί ανήκομεν εις τον αυτόν πνευματικόν χώρον. Ανατολή και Δύσις δεν αποτελούν ανεξαρτήτους, αυτάρκεις και αυτοερμηνευομένας μονάδας, δεν είναι δυνατόν να νοηθούν καθ᾽ εαυτάς, αφού έχουν κοινόν παρελθόν, προέρχονται από μίαν κοινήν παράδοσιν, η οποία σταδιακώς ηλλοτριώθη και διεσπάσθη”.

“Κατά τον πατέρα Φλωρόφσκυ, «η τραγωδία της διαιρέσεως είναι το μεγαλύτερο και κρισιμώτερο πρόβλημα της Χριστιανικής ιστορίας» [«Πατερική θεολογία και το ήθος της Ορθοδόξου Εκκλησίας», εν Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας (Θεσσαλονίκη, 1979), 34]. Η ανάμνησις της κοινής χριστιανικής κληρονομίας και η συνειδητοποίησις της τραγικότητος της διαιρέσεως είναι διαρκής ώθησις διά την συνέχισιν του αγώνος διά την αποκατάστασιν της απολεσθείσης ενότητος”.

Στη συνέχεια ο Οικουμενικός Πατριάρχης εξέφρασε την ευαρέσκειά του για το γεγονός ότι η Μικτή Διεθνής Επιτροπή επί του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και της Ορθοδόξου Εκκλησίας, η οποία εργάζεται ήδη επί 40 χρόνια, έχει σημειώσει πρόοδο επί της συζητήσεως του σημαντικού κειμένου περί του «Πρωτείου και της Συνοδικότητος εν τη δευτέρα χιλιετία και σήμερον».

“Σημαντικήν διάστασιν του διαλόγου της αγάπης και της αληθείας θεωρούμεν σήμερον τον «δικαιικόν οικουμενισμόν», ήτοι την αξιοποίησιν των κανόνων και των λοιπών κανονικών διατάξεων των Εκκλησιών μας εις την αναζήτησιν συμφωνίας εις το επίπεδον του δόγματος, που αποτελεί το επίκεντρον του θεολογικού διαλόγου ημών μέχρι της σήμερον. Η σπουδαιότης του κανονικού δικαίου διά την περαιτέρω πρόοδον του θεολογικού διαλόγου μεταξύ των δύο αδελφών Εκκλησιών μας βεβαιούται και υπό του Κειμένου της Ραβέννης:

«Προκειμένου να υπάρξη πλήρης εκκλησιαστική κοινωνία, πρέπει να υπάρξη επίσης, μεταξύ των Εκκλησιών μας, αμοιβαία αναγνώρισις των κανονικών θεσπισμάτων εις τας νομίμους ποικιλομορφίας των» (§ 16). Ως είχομεν την ευκαιρίαν να υπογραμμίσωμεν τον παρελθόντα Σεπτέμβριον εν Ρώμη εις την Εισήγησίν μας εις το 24ον Διεθνές Συνέδριον της Εταιρείας του Δικαίου των Ανατολικών Εκκλησιών, δεν θα έπρεπε να «μεταχειριζώμεθα τους κανόνας μόνον ως ‘οροθέσια’ που καθορίζουν τα ‘όρια της Εκκλησίας’», πάλιν κατά την περίφημον φράσιν του πατρός Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Ετονίσαμεν ότι η κοινή κανονική παράδοσις της πρώτης χιλιετίας λειτουργεί «ως το θεωρητικόν και πρακτικόν πλαίσιον, το οποίον συμπληρώνει τον από χρόνου ικανού αρξάμενον διάλογόν μας αληθείας και αγάπης, την δέσμευσίν μας να αληθεύωμεν πάντοτε εν αγάπη (πρβλ. Εφεσ. δ΄, 15)».
Ολίγας ημέρας μετά την ημετέραν Εισήγησιν, ο αδελφός ημών Πάπας Φραγκίσκος, τον οποίον είχομεν την ευφρόσυνον ευκαιρίαν να συναντήσωμεν και να ασπασθώμεν διά μίαν εισέτι φοράν εν Βατικανώ, συνεφώνησε με την θέσιν ημών, τονίζων ότι ο θεολογικός διάλογος μεταξύ των δύο αδελφών Εκκλησιών έχει «και μίαν κανονικήν διάστασιν, καθώς η εκκλησιολογία ευρίσκει την έκφρασίν της εις τους θεσμούς και εις το δίκαιον των Εκκλησιών. Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι το κανονικόν δίκαιον δεν είναι μόνον αρωγός του οικουμενικού διαλόγου, αλλά, επίσης, και ζωτική διάστασις αυτού». Και ο Πάπας υπενενθύμισεν ότι ο παρών θεολογικός διάλογος ημών «αναζητεί ακριβώς συναντίληψιν περί πρωτείου και συνοδικότητος και περί της σχέσεώς των εις την υπηρεσίαν της ενότητος της Εκκλησίας ... επί τη βάσει της κοινής κανονικής ημών κληρονομίας της πρώτης χιλιετίας»”.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Παναγιώτατος στην πρόσφατη κίνηση του Πάπα Φραγκίσκου να δωρίσει απότμημα των Ιερών λειψάνων του Αποστόλου Πέτρου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

“Τον διάλογον της αληθείας εν τω «συνδέσμω της αγάπης» εμπλουτίζει, εμβαθύνει και ενισχύει και ο «οικουμενισμός των Αγίων». Ως η υμετέρα πεφιλημένη Σεβασμιότης, αγαπητέ Καρδινάλιε Kurt Koch, επεσήμανεν, «ο οικουμενισμός των Αγίων είναι μία εξαίρετος ευκαιρία διά διάλογον μεταξύ των Εκκλησιών […] Τούτο είναι εξόχως σημαντικόν, καθώς η προσκύνησις των λειψάνων δύναται να βοηθήση τους πιστούς να ασχοληθούν ενεργώς με τον διάλογον. Είναι πράγματι ωραίον να συναντώνται οι αρχηγοί των Εκκλησιών, αλλά είναι εξ ίσου σημαντικόν και το σώμα των πιστών να πράττη το ίδιον». Διά τον λόγον αυτόν, συνεκινήθημεν εντόνως όταν επληροφορήθημεν, τον παρελθόντα Ιούνιον, κατά την Θρονικήν Εορτήν της Εκκλησίας της Ρώμης, ότι η Αυτού Αγιότης, ο αδελφός ημών Πάπας Φραγκίσκος, μας εδώρησεν αυθορμήτως απότμημα των ιερών λειψάνων του Αγίου

Αποστόλου Πέτρου. Εν τούτω τω προφητικώ οικουμενικώ σημείω, δυνάμεθα να διακρίνωμεν πολλαπλάς σημασίας. Η έλευσις των λειψάνων του Αγίου Αποστόλου Πέτρου εις την Έδραν του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ήτο αφ᾽ εαυτής ευλογία, καθώς ο Απόστολος Πέτρος είναι εξέχουσα προσωπικότης του Χριστιανισμού, ως ο Απόστολος της ομολογίας, ως ο μάρτυς της Αναστάσεως και ως σημείον ελπίδος δι᾽ όλους τους Χριστιανούς. Τούτο το δώρον του Πάπα Φραγκίσκου αποτελεί νέον ορόσημον εις την πορείαν προς την μεταξύ μας επαναπροσέγγισιν. Όπως η Αυτού Αγιότης έγραψεν εις αδελφικόν Αυτής Γράμμα προς την ημετέραν Μετριότητα, η εντονος επιθυμία της ήτο «απότμημα των λειψάνων του Αποστόλου Πέτρου να τοποθετηθή πλησίον των λειψάνων του Αποστόλου Ανδρέου, ο οποίος τιμάται ως προστάτης της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως». Το γεγονός ότι οι αδελφοί Πέτρος και Ανδρέας επανενώθησαν διά των ιερών λειψάνων των, μας προτρέπει να συνεχίσωμεν με μεγαλυτέραν έμφασιν και ελπίδα την πορείαν προς την ποθητήν ενότητα”.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του, ο Παναγιώτατος, ζήτησε από τον Καρδινάλιο Κοχ, “να μεταφέρετε τους θερμούς αδελφικούς χαιρετισμούς και τας ολοθύμους ευχαριστίας της ημών Μετριότητος εις την Αυτού Αγιότητα τον Πάπαν Φραγκίσκον. Είθε ο Παντοδύναμος και Πανελεήμων Θεός, δι᾽ ευχών των Αγίων αυταδέλφων Αποστόλων Πέτρου και Ανδρέου, να ευλογή και να ενισχύη τας κοινάς ημών προσπαθείας διά την αποκατάστασιν της πλήρους κοινωνίας μεταξύ των δύο αδελφών Εκκλησιών μας”.

Στη συνέχεια ο Καρδινάλιος Κουρτ Κοχ ανέγνωσε μήνυμα του Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου, στην αγγλική γλώσσα, με το οποίο εξέφρασε τις θερμές ευχές του προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την εορτή του προστάτη του, Αγίου Αποστόλου Ανδρέα, και αναφέρθηκε στη σημασία του επίσημου θεολογικού διαλόγου μεταξύ των δύο Εκκλησιών, που φέτος συμπληρώνει σαράντα χρόνια, αλλά και στα σημαντικά βήματα που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αυτή.

“Η αναζήτηση της αποκατάστασης της πλήρους κοινωνίας μεταξύ Καθολικών και Ορθοδόξων δεν περιορίζεται σίγουρα στον θεολογικό διάλογο, αλλά πραγματοποιείται και μέσω άλλων διαύλων της εκκλησιαστικής ζωής. Οι σχέσεις μας καλλιεργούνται κυρίως με αυθεντικές χειρονομίες αμοιβαίου σεβασμού και εκτίμησης (Ρωμ. 12:9). Τέτοιες ενέργειες δείχνουν μια κοινή πίστη στον λόγο του ενός Κυρίου μας Ιησού Χριστού και τη θέληση να παραμείνουμε μαζί στην αγάπη Του (Ιωαν.15:10). Αυτή η φιλανθρωπία είναι ένας καρπός του Αγίου Πνεύματος (Γαλ. 5:22) και ένα σημάδι της γνήσιας χριστιανικής ζωής (Ιωαν.13:35). Επιπλέον, έχοντας επίγνωση του ενός βαπτίσματος στο οποίο έχουμε αναγεννηθεί, της ίδιας πίστης που μας αναζωογονεί και του μοναδικού Αγίου Πνεύματος που μας

καθοδηγεί (Εφ 4: 4-5), η εγγύτητά μας μεγαλώνει και εντείνεται κάθε φορά που προσευχόμαστε ο ένας για τον άλλο (Ιακ.5:16) και προσευχόμαστε μαζί ως αδελφοί (Ματθ.18:19-20). Τέλος, η σχέση μας αναδεικνύεται να είναι ώριμη όταν, υπάκουοι στην εντολή του αναστημένου Χριστού, να κηρύξουμε το Ευαγγέλιο σε όλα τα πλάσματα και να θεραπεύσουμε τους ασθενείς (Μαρκ. 16:15-18), εργαζόμενοι οι Καθολικοί και οι Ορθόδοξοι μαζί, για να διακηρύξουμε τα καλά νέα και για τη διακονία όσων βρίσκονται σε ανάγκη. Η Καθολική Εκκλησία και η Ορθόδοξη Εκκλησία έχουν ήδη ξεκινήσει αυτό το πολλά υποσχόμενο ταξίδι, όπως μαρτυρούν οι κοινές μας πρωτοβουλίες. Πιστεύω επίσης ότι σε τοπικά πλαίσια όλοι μας θα ενισχύσουμε όλο και περισσότερο τον καθημερινό διάλογο της αγάπης και της ζωής σε κοινά πνευματικά, ποιμαντικά, πολιτιστικά και φιλανθρωπικά έργα”.

Ακολούθως στην Αίθουσα Ακροάσεων του Ευγενιδείου πραγματοποιήθηκε η ομιλία του νεοχειροτονηθέντος διακόνου Βαρνάβα, ο οποίος εξέφρασε την υιική ευγνωμοσύνη και αφοσίωσή του προς τον Παναγιώτατο.

Στη συνέχεια ο Οικουμενικός Πατριάρχης δέχθηκε σε ιδιαίτερη ακρόαση επίσημη Αντιπροσωπεία της Ι.Επαρχιακής Συνόδου της εν Κρήτη Εκκλησίας, υπό τον Αρχιεπίσκοπο Ειρηναίο, προκειμένου να εκφράσουν τις ευχές τους για την Θρονική εορτή της Μητρός Εκκλησίας και τον σεβασμό και την αγάπη του πιστού λαού της μεγαλονήσου προς τον θεσμό του Οικουμενικού Πατριαρχείου και το πρόσωπο του Παναγιωτάτου.

Το απόγευμα έγιναν εγκάρδια δεκτοί από τον Οικουμενικό Πατριάρχη ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών της Ουκρανίας κ. Vasyl Bodnar, καθώς και ο βουλευτής κ. Rostyslav Pavlenko, σύμβουλος του πρ.Προέδρου κ.Poroshenko, συνοδευόμενοι από τον Γενικό Πρόξενο της Ουκρανίας στην Πόλη Oleksandr Gaman, και συνεργάτες τους.